رویاهایی که می‌آیند

هیاهوی بسیار برای هیچ

نیما توسلی

● شروع ماه ژوئن با فیلم‌های متنوعی همراه است. در این آخرین ماه بهار، فیلم‌هایی چون «اووکاتور (احضارکننده)»، «دیوار»، «چشمان ببری» و... اکران خواهد شد که بسیاری از آنها در قسمت‌های بعد از «رویاهایی که می‌آیند» در شماره‌های بعدی، معرفی می‌شود. برای این قسمت، سه فیلم انتخاب شده که همگی هفتم ژوئن پخش خواهد شد؛ فیلم‌های «هیاهوی بسیار برای هیچ»، «ویولت و دیزی»، و «کاش اینجا بودی».

هیاهوی بسیار برای هیچ: حکایت شکسپیر از دو عشق متفاوت

Much Ado About Not

شناسنامه فیلم: ژانر کمدی، درام، عاشقانه/ کارگردان: جاس ودون/ بازیگران: امی اکر، الکسیس دنیسوف، ناتان فیلیون/ ساخت: کشور آمریکا/ مدت‌زمان: ۱۰۸ دقیقه/ پخش از: کمپانی‌های لاینزگیت و رودساید اترکشنز/ تاریخ پخش: ۷ ژوئن ۲۰۱۳

ماجرای فیلم: همچون نسخه اصلی شکسپیر، این فیلم به ماجرای دو گروه عاشق می‌پردازد. هرکدام از این دو جفت، نگاه‌های متفاوتی به عشق دارند و در بیان واژه‌های عاشقانه از هم متفاوت هستند و...

درباره: فیلم «هیاهوی بسیار برای هیچ»، ۱۴ ژوئن نیز در کشور انگلیس پخش می‌شود. همچنین پخش اولیه این فیلم پیش‌تر و در سپتامبر ۲۰۱۲ در فستیوال فیلم تورنتو صورت گرفت. این فیلم اقتباسی مدرن از نمایشنامه‌ای به همین نام از «ویلیام شکسپیر» در سال ۱۵۹۹ میلادی است که به‌عنوان یکی از بهترین کمدی‌های این نمایشنامه‌نویس شناخته می‌شود. «جاس ودون» کارگردان این فیلم، در خانواده‌ای هنرمند به دنیا آمده و پدر و پدربزرگ او، از نویسندگان موفق تلویزیونی در زمان خود محسوب می‌شدند.

ویولت و دیزی: یک سفر ماجراجویانه

Violet & Daisy

شناسنامه فیلم: ژانر اکشن، درام/ کارگردان: جفری فلچر/ بازیگران: ساویرس رونان، الکسیس بلدل، جیمز گاندولفینی/ ساخت: کشور آمریکا/ پخش از: کمپانی سینه‌دایم/ تاریخ پخش: ۷ ژوئن ۲۰۱۳

ماجرای فیلم: این فیلم، داستانی خیالپردازانه از سفر سوررئال و خشونت‌بار یک نوجوان در نیویورک است. در این فیلم، دیزی (با بازی ساویرس رونان) همراه با ویولت (با بازی الکسیس بلدل) که در کارهای او شریک است، دو جنایتکار هستند که با مجموعه‌ای از چالش‌ها روبه‌رو می‌شوند. در نهایت یک هدف ناخواسته باعث می‌شود تا آنها در نقشه خود تغییراتی بدهند و...

درباره: جشنواره فیلم تورنتو در سپتامبر ۲۰۱۱، اولین محفل پخش محدود این فیلم بود. «جفری فلچر» کارگردان این فیلم، از کودکی به دنیای فیلم و سینما علاقه‌مند بوده و فارغ‌التحصیل دانشگاه هاروارد است. او همچنین برای مدتی در کلاس‌های «مارتین اسکورسیزی» و «اسپایک لی» آموزش دیده است.

کاش اینجا بودی: یک ماجرای عجیب

wish you were here

شناسنامه فیلم: ژانر درام/ کارگردان: کایران دارسی اسمیت/ بازیگران: جوئل ادگرتون، ترسا پالمر، فلیسیتی پرایس/ پخش از: کمپانی ای-وان/ تاریخ پخش: ۷ ژوئن ۲۰۱۳

ماجرای فیلم: این فیلم، ماجرای تعطیلات چهار دوست است که همدیگر را در جنوب‌شرق آسیا در کامبوج گم می‌کنند. سه نفر از آنها به خانه خود در سیدنی بازمی‌گردند و نمی‌دانند که درخصوص ناپدید شدن ناگهانی دوست چهارم خود، جرمی، چه جوابی باید بدهند. کم‌کم شواهدی از آن شب شوم که جرمی گم شد آشکار می‌شود و...

درباره: «کایران دارسی اسمیت»، کارگردان این فیلم تا پیش از فعالیت سینمایی در آمریکا، مدت‌ها در آموزشگاه «فیلم و تلویزیون اسکرین‌وایز» در سیدنی استرالیا به بازیگران درس بازیگری می‌داد.

۱- نام نمایشی از شکسپیر که به‌جز نسخه‌های قبلی در تئاتر و سینما، مجددا نسخه جدیدی از آن تولید شده و در هفتم ژوئن اکران عمومی خواهد شد.

تماشاخانه

«خصوصی‌سازی» نمایشی تئاتر

آرمان جعفری
تهیه‌کننده تئاتر خصوصی

بحث سالن‌خصوصی در زیرمجموعه تئاتر خصوصی مطرح می‌شود یعنی زمانی که تئاتر به سمت خصوصی‌سازی حرکت می‌کند، به سوی در اختیار گرفتن سالن هم می‌رود تا بتواند برنامه‌ریزی بلندمدت به ایمن‌کردن سرمایه‌گذاری برود. موضوع احداث سالن‌های خصوصی و نوع معماری که در ارتباط با ژانرهایی که می‌خواهد در این سالن‌ها اجرا شود، تاثیر زیادی روی تولید و به جریان انداختن اقتصاد تئاتر دارد. هرچقدر یک گروه تئاتر، المان‌هایی را که می‌خواهد روی آن کار کند، تحت‌کنترل و مدیریت داشته باشد، از نظر سرمایه‌گذاری امنیت بیشتری پیدا می‌کند و همین باعث افزایش کیفیت می‌شود. کیفیت که بالا برود، قدرت اقناع مخاطب بیشتر می‌شود و به همین دلیل مردم تمایل بیشتری برای رفتن به تئاتر پیدا می‌کنند. منتها به اعتقاد من درحال حاضر ما چیزی به نام تئاتر و سالن خصوصی نداریم. متاسفانه به خاطر اینکه بخش خصوصی در حوزه فرهنگ و هنر، احساس امنیت نمی‌کند، وارد سرمایه‌گذاری هم نمی‌شود. برای ساخت تالار حافظ ما مجبور شدیم سرمایه خود را از مجموعه دولتی یعنی بنیاد رودکی تامین کنیم که در نهایت به سالنی تبدیل شد که تنها اسمی از بخش خصوصی در راه‌اندازی آن باقی‌ماند و تمام سیاستگذاری‌های آن از سوی دولت انجام می‌شود. در تئاتر ایرانشهر هم اینگونه است. درست است نام تئاتر خصوصی بر این سالن‌ها گذارده‌اند اما سیستم تصمیم‌گیری از بخش خصوصی نشات نمی‌گیرد و در عمل، بخش دولتی نظارت خود را بر سالن‌های حتی به ظاهر خصوصی دارد. بخش دولتی از مرحله پیش‌تولید، تولید، پساتولید، مدیریت، فروش و روابط عمومی در تئاتر دخالت دارد حتی ما ایده‌هایی در بحث اقتصاد تئاتر ارایه کردیم که نیازی به حمایت دولت و شهرداری نبوده است اما مشکل وقتی پیدا می‌شود که تهیه‌کننده، توانسته است سرمایه‌گذار را متقاعد کند بودجه‌ای در اختیار تئاتر بگذارد اما بعد از مثلا یک سال شورای نظارت مرکز هنرهای نمایشی مجوز نمایش را لغو می‌کند. وقتی این اتفاق چندبار در حوزه خصوصی انجام شود، سرمایه‌گذار رغبتی برای ورود به این حوزه نخواهد داشت. دیگر اینکه خصوصی‌سازی بحث یک‌شبه نیست. در سیاست‌های کلان کشور، خصوصی‌سازی مطرح نشده است. وقتی دولت، به بهانه خصوصی‌سازی جریان نحیف بخش خصوصی را با هزار مشکل رها می‌کند و دخالت هم می‌کند، نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم اقتصاد هنر رونق بگیرد. با توجه به این مسایل می‌توانم نتیجه‌گیری کنم در این سال‌هایی که درگیر تئاتر و تهیه‌کنندگی آن بوده‌ام، به این نتیجه رسیده‌ام که خصوصی‌سازی تئاتر نمایشی بیش نیست چه از سوی دوستانی که ادعا می‌کنند تئاتر خصوصی را راه انداخته‌اند چه از سوی کسانی که می‌گویند حمایت کرده‌اند تا تئاتر خصوصی راه بیفتد.

در پی افزایش سالن‌های تئاتر خصوصی در تهران و شهرستان‌ها

تئاتر شهر، دیگر مرکز تئاتر نیست

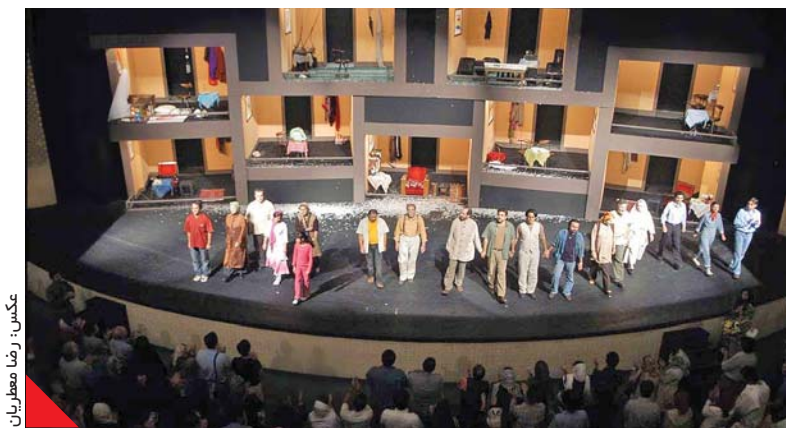

عکس: رضا مطهریان

فرزانه ابراهیم‌زاده: تا چند سال پیش وقتی از تئاتر حرفه‌ای صحبت می‌شد، مکانش مشخص بود. همه امکانات کلانشهر تهران در تئاتر به چهارراه ولیعصر و کافه شهرداری سابق که سال‌های ابتدایی دهه ۵۰ به تئاترشهر تبدیل شد، ختم می‌شد. حیات و ممات تئاتر کشور نیز وابسته به پنج‌سالن فعال این ساختمان استوانه‌ای بود. اما مدتی است که اگر اهل تئاتردیدن باشی تئاترشهر مقصد نهایی نیست. از شمال تا جنوب تهران سالن‌هایی شروع به کار کردند که مرکزیت را از چهارراه ولیعصر به سمت دیگر برده‌اند. مجموعه تماشاخانه ایرانشهر که با همت خانه هنرمندان و حمایت شهرداری راه‌اندازی شد؛ در ابتدا ظرفیتی بود که تئاترشهر را از منوپل بودن خارج کرد. اما خیلی سریع‌تر از آنچه گمان می‌رفت رقیبی جدی برای پنج‌سالن فعال تئاترشهر شد که آن روزها با مشکلات زیادی دست‌وپنجه نرم می‌کرد. این تماشاخانه نشان داد سرمایه‌گذاری برای ساخت سالن می‌تواند با بالابردن توان تئاتر سطح آن را ارتقا بخشد. البته بخشی از سالن‌هایی که چندین سال بود کمتر مورد توجه بود؛ مانند دو سالن فرهنگسرای نیاوران و تالار محراب را نیز به چرخه تئاتر وارد کرد. به‌خصوص که این سرمایه‌گذاری برای گروه‌هایی که قصد اجراهای دایمی داشتند، می‌توانست زمینه لازم را برای آنها به وجود بیاورد. اما بیشتر تلاش‌ها در سال‌های گذشته برای راه‌اندازی سالن خصوصی به بن‌بست رسید. اما در سال ۸۹ اجرای ویژه‌ای که یک تئاتر داشت؛ یکی، دو سالن را به ساخت سالن پرتابل در تهران متمایل کرد، سالنی که البته بعدها به دلیل محل ساخت آن به بنیاد رودکی تحویل داده شد. سالن حافظ یک امکان برای ورود بخش خصوصی برای ساخت‌وساز سالن نمایش بود. راه‌اندازی تماشاخانه پارین در تماشاگه زمان نخستین حرکت برای راه‌اندازی تماشاخانه خصوصی بود. در کمتر از یک‌ماه بعد از آغاز به کار این سالن گروهی از جوانان اهل تئاتر در یک حمام قدیمی اقدام به راه‌اندازی سالن تئاتر کردند. سالنی که البته منوی غذا هم برای کسانی که به دیدن نمایش‌ها می‌رفتند، داشت. تالار ایوان شمس، سالن اکو، تماشاخانه موسسه باران، تماشاخانه رومنس و... تالارهایی هستند که هر چند سالن‌های کوچکی دارند اما ظرفیت تازه‌ای به تئاتر تهران اضافه کردند؛ سالن‌هایی که تئاترشهر را از مرکزیت خارج کردند. ظرفیتی که قادر آشنا، رییس مرکز هنرهای نمایشی نیز از آن استقبال کرده و معتقد است: «ساخت سالن‌های جدید در حوزه تئاتر می‌تواند امکان و ظرفیت تازه‌ای در تئاتر باشد.» این سالن‌ها که هر کدام در دست یکی از گروه‌های نمایشی هستند، نه‌تنها باعث می‌شوند که ظرفیت تئاترشهر و تماشاخانه ایرانشهر و سالن‌های زیر نظر دولت بالاتر برود بلکه باعث می‌شود که تئاتر از مرکز شهر به سمت‌های دیگری برود. در حال حاضر دو تماشاخانه پارین و رومنس در شمال‌تهران هستند و تماشاخانه آو در میدان فاطمی است. این یعنی مرکزیت تئاتر از چهارراه ولیعصر خارج شده است. از سوی دیگر چهره‌های تازه‌نفس و جوان تئاتر که اجازه ورود به تئاترشهر و سالن تئاترهای حرفه‌ای را پیدا نمی‌کنند از این توان تازه استفاده می‌کنند. او که می‌گوید با ورود بخش خصوصی به تئاتر تصدی‌گری دولت قطع می‌شود، ادامه داد: «معتقدم باید از تصدی‌گری دولت در امر نمایش کاسته شود. همان چیزهایی که شامل حمایت، نظارت و هدایت است، اعمال شود. البته نباید از یاد برد که موضوع سالن‌های خصوصی تئاتر در تهران و شهرستان‌ها موضوع این سالن‌های تازه‌تاسیس نیست. بحث تئاتر حرفه‌ای است که توان تئاتر را بالا برده است. به گفته آشنا این سالن‌ها توان اجرایی را در سطح جشنواره‌ها نیز بالا برده است: «در جشنواره بین‌المللی فجر امسال هم به دستور خودم به این سالن‌ها اجرا دادیم. تا موضوع مطرح شد، گفتم باید سالن‌های تئاتر خصوصی را دریابیم. باید کمکشان کنیم و بگذاریم روی پای خودشان بایستند. اگر نکاتی بود بعدا در مسایل نظارتی به آنها توجه کنیم. جالب است که الان در هرمزگان فردی مجوز دانشگاه علمی-کاربردی تئاتر را گرفته است.»

نظارت یا حمایت مساله این نیست

هر چند رییس مرکز هنرهای نمایشی وقتی درباره خروج تئاتر از انحصار دولت صحبت می‌کند، به موضوع نظارت و ارزشیابی که ورود بخش دولتی را در تئاتر باز می‌کند اشاره می‌کند و آن را وظیفه مرکز هنرهای نمایشی می‌داند: «بر اساس قانون مصوب شورایعالی انقلاب فرهنگی است که هر اجرایی در کشور باید مجوز شورای نظارت و ارزشیابی را داشته باشد.» اما نکته‌ای که موردتوجه است این است که در حوزه تئاتر وقتی اسم تئاتر حرفه‌ای می‌آید موضوع تصدی‌گری دولتی و بحث نظارت جدی‌تر و سختگیرانه‌تر می‌شود. مجوز در بخش تئاتر خصوصی دوگانه عمل می‌کند. آنجایی که تئاتر آزاد است، خیلی سهل‌گیرانه‌تر مجوز صادر می‌شود. اما وقتی اسم تئاتر حرفه‌ای می‌آید قاعده سختگیرانه‌تری از تئاترهای دولتی بر آنها اعمال می‌شود.

چهره روز

«خوآن میرو» در تایوان

● نمایشگاه بزرگ آثار هنری «خوآن میرو» نقاش برجسته اسپانیایی تحت عنوان زنان، پرندگان و ستاره‌ها که شامل بیش از ۸۶ اثر از این هنرمند سوررئالیست می‌شود، در تایپه پایتخت کشور تایوان افتتاح شد. آثاری که از نقاشی و مجسمه‌سازی آغاز و تا طراحی و چاپ لیتوگرافی گسترش یافته است. این برای نخستین‌بار است که مجموعه‌ای از عکس‌های هنری خوآن میرو نیز به نمایش گذاشته می‌شود. این نمایشگاه از سه بخش تشکیل شده است؛ تخیل در نگاه میرو، تجربیات و تکنیک‌های جدید در نگاه میرو و مفاهیم جدید. این نمایشگاه قرار است در ایستگاه بعدی خود به پکن و سئول نیز برسد تا برای نخستین‌بار کشورهای جنوب‌شرقی نیز میزبان آثار این هنرمند پیشرو باشند.

موزه ملی تاریخ تایپه که میزبان این نمایشگاه بزرگ شده است از مهم‌ترین مراکز فرهنگی و هنری جنوب‌شرقی آسیاست که از سال گذشته حدود ۷۰۰هزارنفر از نمایشگاه‌های آن دیدن کرده‌اند. ۸۱ اثر از مجموعه آثار به نمایش گذاشته شده در این موزه متعلق به بنیاد خوآن میرو و بقیه آثار توسط این بنیاد از مجموعه‌داران به امانت گرفته شده است.

میرو در سال ۱۹۵۶ به شهر پالما نقل‌مکان می‌کند. در همین شهر بود که نقاشی در ابعاد بزرگ را با تکنیک‌های مختلف آغاز کرد. این تنها بخشی از تجربیات خلاقانه این نقاش شاعرمسلک بود. وی در همان حال تجربیاتی در زمینه چاپ با تکنیک لیتوگراف را نیز آغاز می‌کند. این نمایشگاه روی موضوعاتی تمرکز کرده است که میرو سالیان متمادی به آنها پرداخت و به سبکی منحصربه‌فرد و کاملا شخصی دست یافته است.

سبکی که با کاهش تنوعات رنگی و استفاده از رنگ‌های پایه‌ای و اصلی باعث شگفت‌زدگی کارشناسان در دنیای هنر معاصر شد. شاید هیچ نقاشی به اندازه میرو نتوانست خلوص رنگ‌هایی را که با جغرافیای اسپانیا و فضای سواحل مدیترانه در ارتباط بود را بازنمایی کند. زبان رمزآلود و فرم‌گرای میرو گستره موضوعات مختلفی را دربرمی‌گیرد. از پرندگان، ماه، ستارگان تا زنانی که با طبیعتی انتزاعی‌شده در ارتباط هستند.

هفت جهان

موزه‌ای در خیابان بهار

علیرضا امیرحاجبی

بنیاد هنری «دانلد جاد» هنرمند برجسته سبک مینی‌مال که به ساخت آثار حجمی ریتمیک مشهور است، اعلام کرده تا اواخر ماه ژوئن درهای منزل مسکونی و کارگاه وی را که حال، تبدیل به موزه شده است بر روی عموم بازخواهد کرد تا نمونه‌های آثار کمتر دیده شده هنرمندان بزرگ این نهضت در معرض دید و قضاوت قرار گیرد. قدمت ساختمان شماره ۱۰۱ خیابان اسپرینگ در سوهو به سال ۱۸۷۰ می‌رسد؛ سالی که معمار مشهور آمریکایی، نیکلاس وایت تجربیات جدیدی را در زمینه معماری تمام فولادی ارایه داد. بخش بیرونی این اثر کاملا از فولاد و بتن مسلح ساخته شده، اما به شکل واضحی ویژگی‌های هنر ویکتوریایی در آن نمایان است. به این شکل هنر وایت تبدیل به پدیده‌ای تلفیقی شده است.

این ساختمان به دلیل قدمت و سبک منحصربه‌فردش از جمله آثار میراث تاریخی سوهو در نیویورک قلمداد می‌شود که این خود بر جذابیت موزه جاد می‌افزاید. این هنرمند مجسمه‌ساز در سال ۱۹۶۸ ساختمان مذکور را خرید و آن را تبدیل به کارگاه و منزل مسکونی خود کرد. بر اساس تصمیم بنیاد جاد که سرپرستی آن را برادر وی رینر جاد بر عهده دارد، قرار است طبقه اول این ساختمان به ایده‌ها و طراحی‌های وایت اختصاص یابد و در طبقات بعدی که بخش مسکونی این ساختمان محسوب می‌شود آثاری از دان فلاوین دیده خواهد شد. لامپ‌های فلورسنت فلاوین ازجمله مشهورترین آثار مینی‌مالیستی است که فناوری الکتریک را نیز به کمک گرفته تا فضای دهه‌های ۶۰ و ۷۰ میلادی و نیز فناوری‌های جدید از جمله ترانزیستور را به تصویر کشد. اتاق خواب جاد از جمله زیباترین بخش‌های این موزه است که توسط آثار فلاوین تغییری اساسی کرده است. باوجود اینکه کف تمامی اتاق‌ها چوبی است اما طراحی و چیدمان مینی‌مالیستی این موزه به طرز جالبی با کف‌پوش‌ها در هماهنگی قرار دارد. در بخش‌های دیگری از این ساختمان می‌توان آثاری از سول ویت که از جمله مهم‌ترین هنرمندان پیشرو مکتب و نهضت مینی‌مالیسم بود را مشاهده کرد. از جمله یک تابلوی آکرلیک اثر لویت که در طبقه سوم نصب شده است. در بخشی دیگر از این موزه آثاری از پان آرپ هنرمند برجسته نهضت دادا نیز دیده می‌شود. این موزه که به‌قول خود جاد، شاهد تولد آثار وی در دهه‌های ۶۰و۷۰ میلادی بوده، قرار است در سوم ژوئن روز تولد وی افتتاح شود.

عکس روز

مجموعه‌ای کم‌نظیر از فرش‌های قدیمی ایرانی در خانه حراج ساتبی شعبه نیویورک به فروش گذاشته شد. این فرش‌ها از طرف گالری کرکوران واقع در واشنگتن عرضه شده بود. در بین تمامی این آثار نفیس، فرشی بافته‌شده در کرمان متعلق به نیمه‌دوم قرن هفدهم‌میلادی به قیمت ۳۳میلیون‌و ۷۶۵هزاردلار به فروش رفت که در نوع خود رکورد کم‌نظیری است. قیمت پایه این فرش بین پنج تا هفت‌میلیون‌دلار اعلام شده بود که در نهایت با قیمتی شش‌برابری به فروش رفت. در این حراج فرش‌هایی از اصفهان نیز ارایه شد و با قیمت‌هایی بالا عرضه شدند.

منبع: وب‌سایت ساتبی